

پرونده

زهرا چیدی

سلفنامه همدم‌یابی

پرونده «جوان» درباره همسر یابی مجازی و رونمایی از اپلیکیشن همسر یابی با مجوز رسمی

جست‌وجوی «همدم» برای به‌خانه‌بخت‌فرستادن ۱۳ میلیون جوان دم‌بخت!

همه چیزش جور است و تصمیم به ازدواج هم دارد اما معرف اجتماعی و سنت‌ها می‌گوید باید منتظر پیشیند تا برایش خواستگار پیدا شود. او دختر است و یک دختر ابتدا باید انتخاب شود و سپس از میان گزینه‌های موجود یکی را انتخاب کند، اما حالا چند سالی می‌شود که دختر های متقاضی ازدواج هم می‌توانند از طریق مراجعه به برخی سایت‌ها یا مراکز همسر یابی برای خودشان همسر پیدا کنند، این ماجرا البته در مواردی به سوء استفاده و شکل‌گیری پرونده‌های کلاهبرداری منتهی شده و آسیب‌های مادی و معنوی زیادی را اغلب متوجه دختران کرده است.

با یک جست‌وجوی ساده در فضای مجازی بی‌اغراق صدها و حتی هزاران صفحه و سایت همسر یابی در برزرتان قرار می‌گیرد، سایت‌ها و صفحاتی که پیش از این سردار سیدکمال هادایان‌فر رئیس پلیس فتاای ناجا درباره آنها گفته بود: «هیچ سایتی تحت عنوان همسر یابی در کشور مجوز ندارد و تنها سایتی که اجازه فعالیت به آن داده شده، سایت همسان‌گزینی تبیان است که در آن با شیوه‌های سنتی و از طریق واسطه‌ها اقدام به انتخاب همسر می‌شود، بنابراین تأکید می‌کنم هیچ یک از سایت‌های همسر یابی مجوز ندارند.»

به گفته وی با تعدادی از این سایت‌ها و گردانندگان آنها نیز برخورد شده و به جرئت می‌توان گفت ۹۹ درصد از آنان با انگیزه‌های مجرمانه و کلاهبرداری از شهروندان ایجاد شده است، برخی از آنان تصاویر و اطلاعات شهروندان را گرفته و از آنها سوءاستفاده می‌کردند، برخی دیگر از طریق دریافت حق عضویت مبالغی را اخذ کرده و برخی دیگر نیز اطلاعات کارت بانکی شهروندان را فیشینگ و اقدام به خالی کردن آن می‌کردند.

تلاش مجلس برای توسعه مراکز همسر یابی

چندی بعد از این اظهارات پلیس فتا اما امیرحسین بانکی‌پورفر رئیس کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت و تعالی خانواده مجلس شورای اسلامی از توسعه مراکز همسر یابی در این طرح خبر داد، بدین معنا که تجربه واسطه‌گری نوین ازدواج در سایت‌هایی همچون همسان‌گزینی مؤسسه تبیان حالا به شکلی گسترده‌تر و در تمام شهرهای

کشور پیگیری شود.

بانکی‌پور در گفت‌وگو با «جوان» درباره توسعه مراکز همسر یابی اینگونه توضیح داد: «یکی از خلأهایی که در کشور ما وجود دارد این است که شیوه همسر یابی متناسب با شرایط جدید جامعه نیست و شیوه سنتی ازدواج که همچنان هم در بسیاری از خانواده‌ها دنبال می‌شود، در برخی از موارد جدید پاسخگو نیست، به‌طور مثال خانواده‌هایی که برای زندگی به یک شهر دیگر آمده‌اند و مانند گذشته نسبت به یکدیگر شناخت ندارند یا شرایط جدید زندگی شهری موجب شده تا شناخت محلی یا خویشاوندی همچون گذشته امکان‌پذیر نباشد، بنابراین نیاز است یکسری مراکز همسر یابی مورد تأیید، مورد اعتماد خانواده و خانواده محور ایجاد شود تا جوانان را به یکدیگر معرفی کند، این خلأ از سال‌ها قبل در کشور ایجاد شده اما کسی به آن توجه نداشته یا نتوانسته‌اند آن را اجرایی کنند. در طرح جوانی جمعیت با همکاری سازمان تبلیغات اسلامی توسعه این مراکز همسر یابی طرح‌ریزی شده و سازمان تبلیغات هم برای این همکاری اعلام آمادگی کرده است، سازمان تبلیغات اسلامی محیط‌های مورد اعتماد مردم را در

اختیار دارد، به‌طور مثال مساجد، گروه‌های مذهبی، روحانیت و دیگر مراجع مورد اعتماد مردم در بحث ازدواج، در اختیار این سازمان است، همچنین تنها مرکز همسر یابی که در کشور طی سال‌های گذشته کار می‌کرد، مرکز همسر یابی «تبیان» است که تحت نظر سازمان تبلیغات اسلامی و در فضای مجازی کار می‌کند، در طرح جوانی جمعیت توسعه

مراکز همسر یابی در سطح کشور مورد نظر مجلس است آن هم با طرح و شیوه‌ای که سازمان تبلیغات اسلامی در نظر دارد.»
حالا اپلیکیشن همسر یابی «همدم» طی مراسمی با حضور محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی و حجت‌الاسلام قمی رئیس سازمان تبلیغات اسلامی رونمای شد و در اب استورهای ایرانی همچون کافه بازار موجود است، اما چقدر این سبک ازدواج با سنت و عرف جامعه ما همخوانی دارد و این مدل همسر یابی چقدر می‌تواند به سر و سامان دادن ۱۳ میلیون جوان دم‌بخت کمک کند؟

همدم برای افراد مجرد و در زمینه ازدواج دائم و تک‌همسری فعالیت می‌کند، با این پلتفرم، افراد در تمام کشور می‌توانند از همسان‌گزینی تبیان استفاده کنند و برای معرفی افراد، از هوش مصنوعی استفاده می‌شود. در این اپلیکیشن برای تأیید عدم سوء پیشینه و صحت مدارک تحصیلی کاربران راستی‌آزمایی شده و کاربران احراز هویت می‌شوند، پس از احراز هویت و شرکت در آزمون روانشناسی، با کمک معرف‌ها و گروه مشاوران همسان‌گزینی گزینه‌های مناسب خود را جست‌وجو می‌کنند.

برای جلوگیری از سوء استفاده از اطلاعات کاربران درخواست معرفی فرد به گزینه مدنظرش تنها از طریق معرف‌ها صورت می‌گیرد، پس از تأیید طرفین و مطابقت نتایج روانشناسی، خانواده کاربران با حضور مشاوران سامانه به همدیگر معرفی می‌شوند، همدم تا چهار سال پس از ازدواج، زوجین را همراهی می‌کند و هر شش‌ماه یک‌بار توسط

محمد نیک‌ضمیر

و جامعه می‌پذیرند از میان دختران متقاضی همسر در چنین اپلیکیشن‌هایی برای پسران همسر انتخاب‌کنند؟ برای انتخاب همسر مناسب تا چه اندازه معیارهایی همچون قد، وزن، رنگ پوست، رنگ مو و رنگ چشم اهمیت دارد و آیا وقتی قرار است یک نهاد حاکمیتی مانند سازمان تبلیغات اسلامی به مسئله همسر یابی ورود باید بهتر نیست این ماجرا همراه با فرهنگ‌سازی و اصلاح برخی باورهای غلط باشد؟ یا این سؤالات در ذهنش گوشه تلفن همراهش را بر می‌دارد تا اطلاعات بیشتری درباره همسر یابی مجازی به دست آورد.

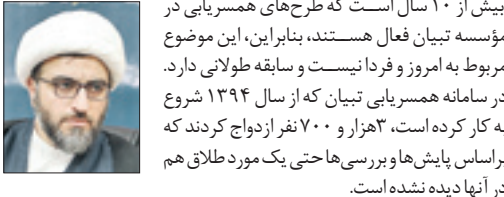
کارشناسان رصد و پایش می‌شوند.

علیرضا دهنفولی، معاون نوآوری تبیان درباره راهکارهای پیش‌بینی شده برای پیشگیری از سوءاستفاده از اطلاعات کاربران در این اپلیکیشن می‌گوید: «سوءاستفاده در زمینه‌های مختلفی مانند رسانه امنیت اطلاعات رخ می‌دهد اما در برنامه همدم تمام احراز هویت‌ها به صورت یکپارچه از سیستم‌های سامانه ثبت‌استعلام گرفته می‌شود، پس احراز هویت‌ها به صورت زنده رخ می‌دهد و کسی نمی‌تواند با اکانت تقلبی وارد سامانه شود، در نتیجه هر گونه عملکردی تحت نظارت و بررسی است.»

معاون نوآوری تبیان در مورد نوع آزمون‌ها و حوزه برگزرای آنها می‌افزاید: «یکسری از آزمون‌هایی که در فائتر زوج درمانی گرفته می‌شود، در این تست‌ها لحاظ شده است، همچنین غربالگری اولیه همانجا انجام می‌شود، اگر کسانی نتوانند دقیق از تست‌های غربالگری عبور کنند، به مجموعه‌های مشاور معرفی می‌شوند که تست‌های دقیق‌تر از آنها گرفته شود و بعد از گرفتن تأییدیه از آنجا می‌توانند وارد اپلیکیشن شوند.»
وی همچنین درباره استفاده از سؤال‌هایی بر اساس استانداردهای جهانی می‌گوید: «تست‌ها بر اساس استانداردهای جهانی انتخاب شده ولی بخشی از سؤال‌ها متناسب با تجربه‌های مختلفی است که روانشناسان و صاحب نظران، در حوزه روانشناسی داشته‌اند و بر همین اساس تغییراتی در این زمینه اعمال شده است.»

۳۷۰۰ ازدواج بدون طلاق

ثمره یک دهه فعالیت همسان‌گزینی

بیش از ۱۰ سال است که طرح‌های همسر یابی در مؤسسه تبیان فعال هستند، بنابراین، این موضوع مربوط به امروز و فردا نیست و سابقه طولانی دارد. در سامانه همسر یابی تبیان که از سال ۱۳۹۴ شروع به کار کرده است، ۳ هزار و ۷۰۰ نفر ازدواج کردند که براساس پایش‌ها و بررسی‌های حتی یک مورد طلاق هم در آنها دیده نشده است.

نحوه راستی‌آزمایی در پلتفرم «همدم» اینگونه نیست که هر کس بیاید و هر اطلاعاتی را بدون راستی‌آزمایی ثبت کند، چراکه پس از ثبت اطلاعات جوان، تحقیق می‌شود تا اطلاعات به درستی ثبت شود و روند راستی‌آزمایی بسیار دقیق و حساس است. به این ترتیب که با روش‌های علمی و تست‌های روانشناسی شخصیت آنها تحلیل می‌شود و با توجه به همه این فاکتورها کارشناس همدم بهترین گزینه را برای دختر و پسر معرفی می‌کنند، البته امکان ارتباط مستقیم دو نفره وجود ندارد و در صورت تعیین طرفین کارشناسان و خانواده‌ها زمینه‌ساز آشنایی و مراحل بعدی ازدواج می‌شوند. در واقع در این مرحله است که تمام مستندات و واقعیات دیده می‌شود و خانواده‌ها تصمیم می‌گیرند جلوتر پیش بروند یا خیر، در واقع همدم مانند فضاهای ارتباطی آلوده فضای مجازی نیست بلکه یک سامانه دقیق و مشخص است.

پلتفرم همدم فرآست و سادطت سنت حسنه از دواج شود دقیقا مانند زمان های گذشته که جوانان کف خیابان با یکدیگر آشنایی شدند و در یک فضای کاملا حقیقی و با حضور خانواده‌ها ازدواج می کردند، هدف ما این است که مراحل آشنایی یک ازدواج سالم و پایدار با استفاده از روش های نوین شکل بگیرد.

حجت‌الاسلام رضا عزت زمانی

معاون امور فرهنگی و تبلیغ سازمان تبلیغات اسلامی

یادداشت

الزامات و ملاحظات واسطه‌گری ازدواج

محمد نیک‌ضمیر

یک: ازدواج مقدمات و زیرساخت‌هایی نیاز دارد، طبیعتاً وقتی بناست پسر و دختری به زندگی مشترک وارد شوند در درجه نخست لازم است به بلوغ فکری لازم رسیده و مهارت‌های کافی برای مدیریت تضادهای و اختلاف‌ها و تقویت نقاط اشتراک در زندگی مشترک را داشته باشند، از سوی دیگر ازدواج یکسری مقدمات اولیه دارد و کسی که می‌خواهد ازدواج کند باید بتواند حداقل‌هایی مانند شغل، محلی برای زندگی و وسایلی برای گذراندن امور روزمره داشته باشد، بنابراین مسائل اقتصادی و فرهنگی مقدمات اصلی ازدواج به‌شمار می‌آیند و تا زمانی که حداقل‌های مادی، معنوی و آمادگی ذهنی و روحی پسر و دختر برای ازدواج فراهم نباشد نمی‌توان در این وادی گام نهاد و به مراحل بعدی رفت.

دو: در بین خانواده‌های متمول هم دختران و پسران مجرد در سن ازدواج یا در حال عبور از سن مناسب ازدواج کم نیستند، دختران و پسرانی که لاقل در بخش مادیات ازدواج مشکلی ندارند و شاید بخشی از آنها از منظر آمادگی روحی روانی و رشد شخصیتی هم به جایی رسیده باشند که بتوانند ازدواج کنند اما انگار پیدا کردن نیمه گمشده چندان هم کار ساده‌ای نیست، اینجاست که بحث‌های واسطه‌گری برای ازدواج مطرح می‌شود و لازم است تا شخص یا شخصی باشند تا دختران و پسران را برای ازدواج به یکدیگر معرفی کنند.

سه: اغلب پدر و مادرها می‌به شیوه سنتی ازدواج کرده و شخص یا شاخصی بوده‌اند تا دختران دم‌بخت را به خانواده پسرانی که برای ازدواج به دنبال گزینه مناسب می‌گردند معرفی کنند، ریش سفیدهای محله، روحانیون و خامان مساجد و بزرگ‌ترهای فامیل معمولاً نقش واسطه‌های ازدواج را داشتند و دختران مجرد محله یا فامیل را شناسایی کرده و به خانواده‌هایی که پسران مجرد داشتند معرفی می‌کردند و ازدواج‌هایی که با این روش اتفاق می‌افتاد اغلب ازدواج‌هایی موفق و پایدار بود، هنوز هم بخشی از ازدواج‌ها با همین سنسک و سببای سر می‌گیرد و هنوز هم به خصوص در بین دخترتان، جوانانی داریم که بغت و حیا مانع از آن می‌شود تا خودشان با سبک و سبای اغلب ازدواج‌های امروز دست به کار شوند و برای خود همسری پیدا کنند، همین مسئله می‌ایجاب می‌کند تا افراد با ساز و کارهایی برای واسطه‌گری ازدواج وجود داشته باشد.

چهار: واسطه‌گری ازدواج از بحث‌های مورد تأکید مقام معظم رهبری است، ایشان می‌فرمایند: «در گذشته معمول بود برای ازدواج، افراد خیر و مؤمنی پیدا می‌شدند، واسطه‌گری می‌کردند، دخترهای مناسب و پسرهای مناسب را معرفی می‌کردند، ازدواج‌ها را راه می‌انداختند، این کارها باید انجام بگیرد، باید واقعاً در جامعه حرکتی در این زمینه بوجود بیاید.»
این مطالبه رهبری اما جزو موضوعاتی است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است و طی سال‌های اخیر شاهد حرکت‌های جدی برای تحقق امر واسطه‌گری ازدواج نبوده‌ایم، اگرچه این مسئله هم خودش آنبی دارد و اگر اصول واسطه‌گری رعایت نشود نه فقط ممکن است این واسطه‌گری به ازدواج ختم نشود بلکه جالش برانگیز نیز باشد.

پنج: مراکز و سایت‌های همسر یابی سال‌هاست راه‌اندازی شده و مشتری‌های خودش را دارد، پابرجا ماندن این مراکز از نیاز جامعه به موضوع لزوم حضور واسطه‌هایی برای ازدواج خبر می‌دهد، در غیر این صورت این مراکز نه پای‌می‌گرفت و نه ماندگار می‌شد، اما فقدان نظارت و تعریف‌ساز و کار‌های قانونی مناسب برای چارچوب دادن به فعالیت‌های این مراکز پرونده‌های متعدد سوءاستفاده و کلاهبرداری از راه قوه قضائیه تحمیل کرده است، در این میان تنها مرکز همسر یابی دارای مجوز مرکز همسان‌گزینی وابسته به مؤسسه تبیان سازمان تبلیغات اسلامی است. مرکزی که مدیران آن مدعی‌اند در طول ۱۰ سال فعالیت آن ۳ هزار و ۷۰۰ ازدواج اتفاق افتاده و هیچ‌یک از این ازدواج‌ها به جدایی منتهی نشده است، حالا هم همین مرکز اپلیکیشن همسر یابی را رونمایی کرده و گویا تمامی مجوز‌های لازم برای فعالیت این اپلیکیشن اخذ شده است.

شش: طبیعتاً نمی‌توان نفس راه‌اندازی ساز و کاری برای واسطه‌گری ازدواج و معرفی جوانان دم‌بخت به یکدیگر و به خانواده‌ها را زیر سؤال برد، اما چگونگی عملکرد چنین سازمان‌هایی بسیار مهم خواهد بود، اپلیکیشن همدم جزئی‌ترین تبلیغات ظاهری می‌گردد در عین حال هم اکنون برای قضاوت درباره هرکدام خیلی زود است و باید دید این اپلیکیشن در آینده چند درصد از ۱۳ میلیون جوان دم‌بخت را سر و سامان می‌دهد.